

Gemeente Echt-Susteren
T.a.v. Griffie
Postbus 450
6100 AL ECHT

Nieuwe Markt 55, Echt
Postbus 450, 6100 AL Echt
Tel. 0475 - 478 478
info@echt-susteren.nl
www.echt-susteren.nl
KvK 51651866
BTW (NL00)19.06.483.B01
NL86 BNGH 0285 1023 70
BIC-code BNGHNL2G

Echt, 6 mei 2025

Verzonden:

Onderwerp:	Ontwerp Begroting 2026 Veiligheidsregio Limburg Noord	Ons kenmerk:	Z25/184953-D - 262970
Team:	Team Bestuur & Organisatie	Bijlage(n):	
Uw brief van:	24 april 2025	Behandeld door:	Sieb Marx
Uw kenmerk:			

Geachte Griffier,

Op 24 april 2025 ontvingen wij uw verzoek om een inhoudelijke reactie op de conceptbegroting 2026 van de Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN). U verzoekt om deze inhoudelijke reactie zo spoedig mogelijk u aan te reiken. In het navolgende geven wij onze inhoudelijke reactie een advies aan de raad.

Ontwerpbegroting 2026

De ontwerpbegroting 2026 is gebaseerd op de door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaderbrief 2026 die in december 2024 aan u is toegezonden.

- **Indexatie 2026**
Voor 2026 is in de kaderbrief 2026 gerekend met loon- en prijsindex van september 2024. Inmiddels zijn er recentere indexcijfers bekend. Deze zijn verwerkt in de voorliggende begroting. Voor de loon- en de prijsindex betekent dit ten opzichte van de kaderbrief een verlaging van 0,1% voor beide. Dit levert een lagere gemeentelijke bijdrage op van € 78.000. Voor Echt-Susteren betekent dit een bijdrage van € 87.000 in 2026.
- **Onvoorzien**
In de begroting 2026 is een bedrag opgenomen van € 50.000 voor onvoorzien en daarmee wordt voldaan aan het wettelijk vereiste.
- **Verdeelsystematiek gemeentelijke bijdrage**
De verdeling van de gemeentelijke bijdrage aan VRLN voor de programma's Brandweezorg en Crisisbeheersing is gebaseerd op de objectieve gemeentefonds-maatstaven van het Openbare Orde en Veiligheid (OOV) subcluster brandweer en rampenbestrijding. Deze verdeling volgt de middelen die de gemeenten ontvangen uit het gemeentefonds. De verdeling van de bijdrage van Publieke Gezondheid is gebaseerd op het inwoneraantal, met uitzondering van de bijdrage voor de Jeugdgezondheidszorg. Deze is gebaseerd op het aantal kinderen in combinatie met een tweetal gemeentefonds-maatstaven voor het sociaal domein.

- *Kapitaallasten materieel brandweer*

In het Algemeen Bestuur van december 2022 is besloten dat het budget voor de kapitaallasten van de materiële voorzieningen van de brandweer de komende jaren stapsgewijs gaat toenemen. Het ingroeiscenario is als volgt: 2024 + € 1 per inwoner, 2025 + € 0,50 en 2026 + € 0,50, dat betekent vanaf 2027 € 2 structureel. De uitzetting van het budget wordt via het verdeelmodel voor de kosten van de brandweezorg over de gemeenten verdeeld. Via een stapsgewijze uitzetting van het budget voor de kapitaallasten wordt het financiële knelpunt weggenomen. Daarnaast geeft het ingroeimodel de budgettaire ruimte de egaliseringsreserve in het perspectief van 2027 te verhogen. Uit deze reserve wordt dan de kostenstijging uit technologische innovatie opgevangen. Naast vervanging vindt kwaliteitsverbetering plaats, vanzelfsprekend passend bij doelmatige brandweezorg tegen aanvaardbare kosten. Voor Echt-Susteren betekent dit een bijdrage van € 14.000.

- *Strategische huisvesting*

In december 2023 heeft het Algemeen Bestuur het strategisch huisvestingsplan vastgesteld. Het aantal werkplekken wordt teruggebracht en daartoe wordt het pand aan de Nijmeegseweg na verkoop afgestoten. Nieuw- en verbouw van meerdere brandweerlocaties vindt plaats. Tevens is rekening gehouden met herhuisvesting van een aantal consultatiebureaus van de GGD (Gemeentelijke Gezondheidsdienst). Uitgangspunt daarbij is het organiseren van het aanbod laagdrempelig en in de nabijheid van de doelgroep. Met als uitgangspunt minimaal één GGD-locatie per gemeente in combinatie met de verruiming van de bereikbaarheid van tien grotere GGD locaties. Het hybride werken (deels thuis, deels op kantoor) wordt verder doorgevoerd en dat betekent dat in meerdere mate multifunctioneel gebruik gemaakt gaat worden van regiovestigingen. Diverse panden worden aangepast aan deze nieuwe manier van werken, met flexibele werkplekken en meer ruimte voor ontmoeten en vergaderen. Daarnaast worden in de eigendomspanden duurzaamheidsmaatregelen doorgevoerd. Voor Echt-Susteren betekent dit een bijdrage van € 15.000.

- *Toekomstbestendige GGD*

De continuïteit en kwaliteit van de wettelijke taken staan structureel onder druk, waardoor deze niet naar behoren uitgevoerd kunnen worden. Het budget voor GGD Limburg-Noord was de afgelopen jaren niet meegegroeid met de uitbreiding en intensivering van de wettelijke taken, waardoor achterstanden zijn ontstaan. Jaarlijks is er € 4,5 miljoen meer nodig dan het huidige budget, blijkt uit een interne analyse en vergelijking met andere GGD'en. Samen met de gemeenten is in 2024 gestart met een versterkingstraject: 'Toekomstbestendige GGD'. De uitgangspunten voor dit traject zijn:

- De GGD voert wettelijke taken naar behoren uit, dat wil zeggen volgens landelijke protocollen.
- De GGD gebruikt andere financieringsbronnen waar het kan en doet een beroep op gemeenten waar dat noodzakelijk is.
- De GGD streeft naar een gemeentelijke bijdrage die noodzakelijk is om de wettelijke taken op het gebied van publieke gezondheid naar behoren uit te voeren.
- De GGD wil een goede werkgever zijn voor haar medewerkers.

Voor dit traject is een versterkingsplan opgesteld: 'Samen borgen van Publieke Gezondheid in Noord en Midden-Limburg'. Het Algemeen Bestuur heeft op 6 december 2024 ingestemd met het concept versterkingsplan als kijkrichting voor de noodzakelijke versterking GGD en onderbouwing van de financiering voor 2025 van € 1,6 miljoen uit de reserves. Tevens is kennisgenomen van het concept versterkingsplan voor de koers van 2026 en verder. Op basis van het besluit van het Dagelijks Bestuur van 7 februari 2025 is € 3,2 miljoen voor de toekomstbestendige GGD verwerkt in de begroting 2026. De reden om dit op te nemen in de begroting 2026 is om het voor gemeenteraden mogelijk te maken een integrale financiële afweging te maken op basis van de inhoudelijke onderbouwing daarvan zoals beschreven in het versterkingsplan. Het versterkingsplan GGD wordt daartoe als onderbouwing op inhoud van de conceptbegroting gelijktijdig met de conceptbegroting 2026 aangeboden voor zienswijze. Voor Echt-Susteren gaat het om een bijdrage van € 184.000.

- **Overhevelen specifieke uitkeringen naar het gemeentefonds**

Op basis van het hoofdlijnenakkoord heeft het kabinet besloten om specifieke uitkeringen (SPUK's) over te hevelen naar het gemeentefonds en daarop een korting van 10% toe te passen. De overheveling en korting moet ingaan per 1 januari 2026. Door de overheveling naar het gemeentefonds vervalt het oormerk van de bijdrage. Gemeenten zijn vrij in de bestedingen van het gemeentefonds en dus ook vrij in welk deel van de voormalige SPUK (en dus de BDuR) zij aan de veiligheidsregio beschikbaar stellen.

Door de GGD'en en GGD GHOR Nederland zijn bezwaren gemaakt tegen het opheffen van de SPUK's. Daarbij heeft de staatsecretaris nog geen uitspraak gedaan over de toegepaste korting van 10%. Door de onduidelijkheid wordt er in de begroting 2026 VRLN nog geen rekening gehouden met de overheveling van de SPUK's. Dit betekent dat deze vooralsnog als overige baten zijn opgenomen in de begroting, waarbij nog geen rekening gehouden is met de verwachte korting van 10%. Bij een overheveling naar het gemeentefonds worden bedragen via de gemeenten aan VRLN betaald, waardoor de inwonerbijdrage zal stijgen en de overige inkomsten van VRLN dalen. VRLN ontvangt de volgende specifieke uitkeringen:

1. Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) Veiligheid en versterking Crisisbeheersing;
2. Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg (ASG), via centrum GGD Zuid-Limburg;
3. Versterking Pandemische paraatheid en
4. COVID-19 vaccinatie

De ontwikkelingen in de gemeentelijke bijdrage van 2025 naar 2026 zijn het resultaat van bovenstaande bestuurlijke afwegingen.

Financiën

In de gemeentelijke begroting 2025 en volgende jaren is een stelpost ad € 300.000 opgenomen voor kosten in verband met uitbreiding personeel bij de Veiligheidsregio Limburg-Noord, onderdeel GGD. Bij het opnemen van de stelpost in 2024 was nog niet bekend welk bedrag voor rekening van onze gemeente zou komen. De extra kosten 2025 zijn binnen de begroting van de GGD gedekt door inzet van reserves. Volgens de laatste berekeningen betreft het een bedrag van € 184.000 voor het jaar 2026 en € 265.000 vanaf 2027. In de 1e bestuursrapportage 2025 wordt voorgesteld deze bedragen van de stelpost af te boeken en toe te voegen aan het budget voor de GGD.

De overige gemeentelijke bijdragen uit de begroting 2026 van de VRLN zijn reeds in onze meerjarenbegroting 2026-2029 opgenomen.

Advies aan de gemeenteraad

Met in achtneming van de bepalingen in de wet gemeenschappelijke regelingen heeft de raad de gelegenheid om zienswijze in te dienen voordat besluitvorming in het Algemeen Bestuur van de VRLN plaatsvindt. Besluitvorming van het Algemeen Bestuur is voorzien op 5 september 2025. De zienswijzetermijn loopt tot en met 15 juli 2025.

Stijgende kosten

Er is een tendens te zien dat de gemeentelijke bijdrage aan de VRLN de afgelopen jaren flink is gestegen en ook de komende jaren fors toeneemt. Dit komt ook mede door het concept-versterkingsplan voor een toekomstbestendige GGD. Het is van belang dat uw gemeenteraad tijdig wordt geïnformeerd over de voortgang en de daarbij horende financiële impact.

In verband met de reeds gestegen en nog toenemende gemeentelijke bijdragen aan de VRLN de komende jaren zijn wij van mening dat de VRLN als uitgangspunt moet hanteren dat de (meerjaren)begroting beleidsarm dient te zijn of dat extra kosten van zowel bestaand als nieuw beleid moet worden opgevangen binnen de exploitatie van de VRLN.

De raad wordt daarom voorgesteld om een zienswijze in te dienen met een oproep aan de VRLN dat de (meerjaren)begroting beleidsarm dient te zijn of dat extra kosten van zowel bestaand als nieuw beleid moet worden opgevangen binnen de exploitatie van de VRLN.

Op basis van de bovenvermelde toelichtingen adviseert het college aan de gemeenteraad om:

1. Kennis te nemen van de (concept-)Begroting 2026 VRLN.
2. Als volgt te reageren op de (concept-)Begroting 2026 VRLN: een zienswijze in te dienen inhoudende een oproep aan de VRLN dat de (meerjaren)begroting beleidsarm dient te zijn of dat extra kosten van zowel bestaand als nieuw beleid moet worden opgevangen binnen de exploitatie van de VRLN.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders gemeente Echt- Susteren,

secretaris

voorzitter